

هم میهن در گفت و گو با پزشکان و فعالان صنفی کادر درمان، تکرار حملات به پزشکان و پرستاران را بررسی کرد

نسخه خشم برای درمانگران

است که تعداد نیروها در بیمارستان‌ها کم است. حداقل در زمینه پرستاری که این موضوع کاملاً مشهود است و ما به اندازه نصف استانداردهای لازم در بیمارستان‌هایمان پرستار داریم. یعنی اگر یک پرستار باید به صورت طبیعی به ۶ بیمار رسیدگی کند، این عدد در حال حاضر یک پرستار به ازای ۱۰ یا ۱۲ بیمار است که ممکن است حتی به ۱۵ بیمار به ازای هر پرستار هم برسد. طبیعی است که در چنین شرایطی هر چقدر هم پرستار تلاش کند که خدمات مناسب به مردم ارائه کند، اما وضعیت مطلوب محقق نمی‌شود. این چنین است که برخی از مراجعان احساس می‌کنند به آنها خدمات درستی داده نمی‌شود و در نتیجه این کمبود نیرو، در نهایت منجر به رخ دادن نزاع در بیمارستان‌ها می‌شود. همانطور که اشاره کردم مردم به دلیل مسائل مختلف آستانه تحمل پایینی هم دارند و هر رنجش یا ناراحتی‌ای می‌تواند منجر به درگیری شود.

محمد شریفی مقدم در ادامه می‌گوید: «یکی دیگر از دلایلی که موجب شده این دست اتفاقات در بیمارستان‌های ایران ادامه‌دار باشد، مشکلات مدیریتی است؛ چراکه اگر یک پرستار برای حقوق‌اش اعتراضی کند، باید به چند مرجع پاسخ بدهد ولی اگر کسی در بیمارستان یا اورژانس زیرگوش همین پرستار بزند، هیچ‌کس برای دفاع از او به میدان نمی‌آید. به‌ندرت دیده شده رئیس بیمارستانی در چنین مواقعی از کادر درمان حمایت کند یا واکنش سریعی به آن داده شود. علاوه بر این‌ها ضعف سیستم‌های حفاظتی برای تأمین امنیت کادر درمان هم از دیگر عواملی است که در مناطق پرخطر موجب شدت گرفتن این رویدادهای می‌شود.»

شرفی مقدم در بخش دیگری از صحبت‌هایش و در پاسخ به این سوال که آیا کمبود تجهیزات پزشکی در بیمارستان‌ها هم عاملی برای رخ دادن این درگیری‌ها هست یا نه می‌گوید: «چنین رویدادهایی هم ممکن است منجر به درگیری شود؛ اگرچه تأثیرش زیاد نیست، اما به‌ررویی وقتی فردی در بیمارستان در شرایط سختی از جهت بیماری یا از دست دادن عزیزش قرار گرفته، هر عاملی ممکن است منجر به درگیری شود. وقتی فردی در حال اورژانسی به بیمارستان آمده باشد، ولی خبری از برانکار یا تجهیزات دیگر نباشد؛ طبیعی است که عصبانی شود و شروعی برای درگیری باشد که دامن کادر درمان را می‌گیرد. به‌این‌حال می‌توان گفت که تأثیر این عامل از سهموردی که پیش‌تر به آن اشاره کردم، کمتر است.»

باری بر دوش رزیدنت‌ها و اینترن‌ها

پزشکان هم از اجاری حمل‌های پی‌درپی در امان نیستند. رضا لاری‌پور، سخنگوی سازمان نظام پزشکی در گفت‌وگو با هم‌میهن در واکنش به اتفاقات پرتکرار در بیمارستان‌ها و حمله به کادر درمان چند دلیل مختلف را بیان می‌کند. او می‌گوید: «حمله به بیمارستان‌ها و کادر درمان چند پیام دارد؛ یکی اینکه نیروی امنیتی و حراستی که وظیفه حراست از بیمارستان‌ها را دارند، وظیفه‌شان را به‌درستی انجام نمی‌دهند. بخش عمده‌ای از این حفاظت به عهده نیروی

بروز کند. مسئله این است که قدرت پزشکی و کادر درمان در تعامل با بیمار از دانش و موقعیت حرفه‌ای‌شان ناشی می‌شود، ولی بیمار در مقابل چنین قدرتی از زور بازو و سلاح گرم و سرد استفاده می‌کند که نتیجه‌اش به خطر انداختن سلامت و امنیت کادر درمان است.» نکته دیگر این است که در جامعه فعلی ایران و با تجاری شدن پزشکی، کالایی شدن سلامت و حاکم شدن پول بر رابطه پزشک - بیمار از وجه دگردیستانه پزشکی و بیمارستان‌ها آسپورزدایی شده است و اکنون دیگر پزشکی و کنشگرانش آن، جایگاه سابق را که مبتنی بر تعالی و دگردیستی بود، در میان جامعه از دست داده‌اند. حالا برخی از پزشکان نقطه ضعف‌های اخلاقی و قانونی مثل فرار مالیاتی و زیرمیزی گرفتن دارند که جایگاه آنها را به یکی از گروه‌های منفعت‌طلب در جامعه تغییر داده است؛ یعنی رفتاری که شاید اقلیتی از پزشکان مرتکب آن شده‌اند، به کل جامعه پزشکی تعمیم داده شده و همین تغییر جایگاه، قباحات حمله به پزشک و پرستار را کمتر کرده است.»

پرستاران در صف اول

صبح روز یازدهم آذرماه امسال همراهان یک مریض در بیمارستان شهید جلیلی یاسوج، با چاقو به یک پرستار حمله کردند؛ ضربه‌های وارد شده به این پرستار بسیار شدید و نزدیک گردن و شریان‌های حیاتی او بود. این شاید یکی از جدی‌ترین آسیب‌هایی است که در چند سال اخیر به کادر درمان وارد شده و یک پرستار را تا پای مرگ برده است. اما اگر عبارتهایی مرتبط با این مفهوم را در اینترنت جست‌وجو کنید با موارد فراوانی از درگیری و نزاع با کادر درمان به‌ویژه پرستارها مواجه می‌شوید. محمد شریفی مقدم، دبیرکل خانه پرستاران در این زمینه به هم‌میهن می‌گوید، خشونت‌های کلامی علیه پرستاران در فضای بیمارستانی بسیار رایج است و موارد نزاع فیزیکی هم در سال‌های اخیر شدت زیادی به خود گرفته است. او همچنین می‌گوید، از آنجایی که پرستاران در صف نخست مواجهه با بیماران قرار دارند و ارتباط بیشتری با آنها دارند هم بیشتر در معرض حمله‌ها و درگیری‌ها قرار می‌گیرند. شرفی مقدم در این گفت‌وگو چند دلیل را برای این مسئله برمی‌شمارد: «مسائل فرهنگی، کم‌شدن سطح تحمل عمومی، کمبود نیرو، مشکلات مدیریتی، همچنین ضعف‌های حفاظتی و حراستی در بیمارستان‌ها از مهم‌ترین دلایل رخ دادن این دست حوادث در بیمارستان‌های ایران است.» دبیرکل خانه پرستار در ادامه می‌گوید: «شخصی که به بیمارستان مراجعه کرده به‌دلیل مشکل، بیماری، درد یا هر عارضه‌ی دیگری است که طبیعتاً موجب می‌شود آستانه تحمل پایینی داشته باشد. در سال‌های اخیر هم که عوامل مختلفی دست‌به‌دست هم داده‌اند تا آستانه تحمل مردم از حد نرمال پایین‌تر هم بیاید و این مسائل دست‌به‌دست هم می‌دهند تا در برخی اوقات زمینه‌های درگیری و نزاع در بیمارستان ایجاد شود.» او در ادامه به مسئله کمبود نیرو در بیمارستان‌های ایران هم اشاره می‌کند و می‌گوید: «مسئله دیگر این

براساس مواد ۶۰۸ و ۶۰۹ قانون مجازات اسلامی چنان‌که هر کسی اعم از بیمار و بستگان به پرسنل درمانی توهین کنند، مشمول ۳ تا ۶ ماه حبس، شلاق تا ۷۴ ضربه و جزای نقدی می‌شوند» این نوشته را روی بنر و در ورودی بسیاری از بیمارستان‌های ایران می‌توان دید. در برخی بیمارستان‌ها این نوشته در ابعاد بزرگی چاپ و در مرکز دید اورژانس یا ورودی بیمارستان‌ها نصب شده است؛ جایی که احتمالاً باید یک خوشامدگویی یا توصیه‌ای پزشکی نصب باشد اما به جای آن مجازات اعمال خشونت علیه کادر درمان یادآور شده است. با احتمال بالایی می‌توان حدس زد در هر بیمارستانی که چنین بنری در آن نصب شده، حداقل یک بار درگیری شدید میان مراجعان و کادر درمان اتفاق افتاده است؛ مسئله‌ای که به نظر در برخی مناطق ایران بسیار رایج است. یک پزشک که دوران طرحش را در غرب ایران گذرانده، به هم‌میهن می‌گوید، یکی از اولین توصیه‌ها پیش از رفتن به محل خدمت این بود که باید مراقب درگیری‌های احتمالی با همراهان بیمار باشیم. چرا؟ «چون ممکن است به هر دلیلی نزاعی فیزیکی در محل بیمارستان رخ بدهد.» مرور اخبار هم نشان می‌دهد که این مسئله چندان بیراه نیست. همیشه خبرهایی از حمله به کادر درمان شنیده می‌شود. این موج حمله‌ها به تازگی شدت بیشتری هم گرفته است و پس از اتفاق ناگوار در تبریز و دو حمله در یاسوج حالا یک حمله گروهی هم در مشهد رخ داده است. هم‌میهن در گفت‌وگو با چند پزشک، همچنین یک جامعه‌شناس و برخی فعالان صنفی جامعه پزشکی و پرستاری، اتفاقات اخیر را بررسی می‌کند.

ریشه‌یابی خشونت علیه کادر درمان

یک پزشک:

هیچ چیز بدتر از این نیست که شما وارد منطقه‌ای محروم شوید که خودتان عامل محرومیت آن نیستید و تلاش کنید با کمبود امکانات به دیگران خدمت‌رسانی کنید و در نهایت هم با الفاظ رکیک و بی‌مهری پاسخ‌تان را بدهند

در حالی در ماه‌های اخیر شاهد بالا گرفتن اعمال خشونت علیه کادر درمان هستیم که در همین یکی، دو سال گذشته پزشکان و پرستاران با اقداماتشان در دوران همه‌گیری کرونا به قهرمان‌های ملی تبدیل شده بودند. این مسئله هم در روایت‌های رسمی مدام تکرار می‌شد که نمود آن را هم در برنامه‌های تلویزیونی، رادیویی و تبلیغات گسترده محیطی می‌شد دید، هم در روایت‌های مردمی خودی نشان می‌داد. با این حساب و از آنجایی که از آن‌روزها فاصله زیادی نگرفته‌ایم این سوال پیش می‌آید که علت این اعمال خشونت علیه کادر درمان چیست؟ سیمین کاظمی، پزشک و جامعه‌شناسی است که روی عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت پژوهش می‌کند. او در گفت‌وگو با هم‌میهن درباره‌ی ریشه‌های اعمال خشونت علیه کادر درمان می‌گوید: «موضوع دیگر، اخلاق حرفه‌ای است که در بیمارستان‌ها ممکن است به‌دلیل کمبودها و فرسودگی شغلی و ناراضیاتی شغلی و فشار کاری، ناآگاهی و فقدان آموزش رعایت نشود و در این میان حق بیمار واقعاً تضییع شود، ولی برای احقاق حق به‌جای اقدام از مسیرهای قانونی مرتکب خشونت شود. درواقع روابط قدرت در بیمارستان‌ها، نابرابر است و پزشک، پرستار و دیگران ممکن است از موقعیت خود سوءاستفاده کنند و رعایت حقوق بیمار را جدی نگیرند. چنین برخوردی برای بیمارانی که برای دریافت کمک آمده‌اند، ممکن است موجب اعتراض به‌شکل خشونت‌آمیز

در برابر روزنامه‌نگاران خویشتن‌داری کنید

انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران بدون داوری درباره محتوای پرونده هر یک از همکاران، خواستار خویشتن‌داری بیشتر دستگاه قضایی در برابر روزنامه‌نگاران شد. در متن این بیانیه آمده است: «در هفته‌های اخیر خبرهایی مبنی بر قطعی شدن حکم زندان برخی خبرنگاران منتشر شده است که از آن جمله می‌توان به اجرای احکام «سعیده شفیعی» و «نسیم سلطان بیگی» اشاره کرد. همچنین انتشار خبر محکومیت «سارامعصومی»، خبرنگار حوزه بین‌الملل به ۱۲ سال ممنوعیت از خبرنگاری و ۶ ماه حبس و احضار یا بازداشت خبرنگاران دیگری چون «هادی کسایی‌زاده» و شکایت از روزنامه «اعتماد»، باعث تأسف است. انجمن صنفی روزنامه‌نگاران استان تهران بدون داوری درباره محتوای پرونده هر یک از همکاران، خواستار خویشتن‌داری بیشتر دستگاه قضایی در برابر روزنامه‌نگاران است. چنان‌که پیش از این در بیانیه‌های دیگر هم یادآوری کرده‌ایم، بروز قضایی که در آن خبرنگاران از عواقب فعالیت حرفه‌ای‌شان بیم داشته باشند، موجب می‌شود نتوانند به وظایف ذاتی‌شان در این حرفه بپردازند زیرا این ابهام وجود دارد که حدود برخورد با آنها شامل چه موارد روشن یا نانوشت‌های است. از آنجا که رئیس محترم قوه قضائیه در سخنرانی‌های خود بارها به ضابطان قضایی رعایت موارد قانونی و رعایت حقوق شهروندی متهمان را متذکر شده است، از سایر ارکان قضایی و ضابطان انتظار می‌رود، خویشتن‌داری پیشه کرده و به هر بهانه‌ای خبرنگاران منتقد را فریاد نزنند.»

بیمارستان‌های فقیر

رئیس بیمارستان شهید مطهری درباره مشکلات درمان بیماران سوخته در این بیمارستان گفت، برخی از همراهان بیماران، پول رفته‌آمد به بیمارستان را ندارند. مصطفی ده‌مردی، درباره مشکلات بیماران سوخته در این بیمارستان به این‌گونه گفت: «برخی از افراد که به بیمارستان ما مراجعه می‌کنند، مدارک هویتی ندارند؛ مانند مهاجران. این افراد که اغلب کارگر هم هستند، معمولاً برای درمان حدود یک تا دو ماه در بیمارستان بستری هستند، برای درمان این کارگران نیز بین ۳۰۰ تا ۵۰۰ میلیون تومان هزینه می‌شود و کسی هم این هزینه را برعهده نمی‌گیرد.» او در ادامه با اشاره به فرسوده بودن دستگاه‌ها و تجهیزات بیمارستان افزود: «ما دستگاه‌هایی را که از حدود ۱۰ سال پیش استفاده می‌کنیم را باید از رده خارج کنیم، اما هزینه و اعتبار مناسب برای خرید دستگاه‌های جدید نداریم. درمان‌های به‌روز را نمی‌توانیم استفاده کنیم، چراکه بسیار گران است و بیمار هم از پس این هزینه‌ها بر نمی‌آید.»

حسب به دلیل آلودگی هوا

رئیس اداره حقوقی اداره کل حفاظت محیط‌زیست استان قم اعلام کرد: «مدیرعامل یک واحد صنعتی آلاینده، به یک‌سال حبس تعزیری محکوم و این شرکت نیز به‌مدت یک‌ماه پلمب خواهد شد، تا رفع منشأ آلودگی نیز فعلیتی نخواهد داشت.» علی احمدی ادامه داد: «واحدهای آلاینده صنعتی در تمام نقاط استان قم، به‌صورت شبانه‌روزی مورد رصد و پایش قرار گرفته و در صورت احراز هرگونه آلودگی، اختطاری‌های لازم برای آن‌ها صادر می‌شود.»

عکس: محسن ابوالقاسم، خبرنگاری موج